

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Truyện Thơ

Tâm Minh NGÔ TẰNG GIAO

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Tôn giả Phú Lô Na

TRUYỆN THƠ:
Tâm Minh NGÔ TÀNG GIAO

PHÚ LÂU NA

Tôn giả Phú Lâu Na

1- CẮT BỎ RÀNG BUỘC GIA ĐÌNH

Xưa tôn giả Phú Lâu Na
Gia đình tằm tiếng, mẹ cha cứng chiều
Tràn đầy hạnh phúc, thương yêu
Nhưng vì ý thức sớm điều tối cao
Phải tìm ra tài sản nào
Thật là vĩnh cửu, không bao giờ tàn
Đó là chân lý đạo vàng
Nên nguyên cắt đứt buộc ràng thế gian
Quy y Phật, nhập Tăng đoàn
Hoàng dương Phật pháp quyết tâm trọn đời
Cho nên chỉ ít lâu thôi
A La Hán chứng quả rồi. Lành thay!
Diệt trừ phiền não hết ngay
Thoát ly sinh tử, lại đầy tài năng
Dễ dàng vận dụng thần thông
Để đi hành hóa thông dong khắp vùng.

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

2- ĐƯỢC PHẬT THỌ KÝ

Một lần Phật giảng pháp xong
Nghe rồi tôn giả vô cùng cảm thông
Tới trước Phật trải nỗi lòng
Sau khi đánh lễ, không dùng lời chi
Cúi đầu không phát biểu gì
Hai tay vỗ ngực, hướng về Thế Tôn.
Thế Tôn hiểu ý dạy luôn:
“Phú Lâu Na quả vô ngần công phu
Luôn tinh tấn trong đường tu
Hoàng dương chánh pháp rất ư nhiệt tình
Biện tài thuyết pháp đạt thành
Thầy là bậc nhất, rạng danh đứng đầu!
Trải vô lượng kiếp về sau
Thầy sẽ thành Phật. Đạo màu linh thay
Hiệu là Pháp Minh Như Lai
Thành Phật ngay thế giới này về vang!”
Nghe lời thọ ký rõ ràng
Thấy điều Phật dự báo tương lai mình
Khiến thầy cảm kích thật tình
Sâu xa xúc động, long lanh lệ trào.
Phật nhìn đại chúng phía sau
Dạy thêm rằng: “Đã từ bao kiếp rồi

PHÚ LÂU NA

Thầy Phú Lâu Na là người
Tuyên dương chánh pháp chẳng ai sánh cùng
Mong sao đại chúng gắng công
Tự mình tiến bộ theo gương của thầy,
Vãng sinh hãy nguyện sau này
Được về quốc độ tràn đầy an vui
Của Phật Pháp Minh Như Lai
Một nơi cực lạc bao người cầu mong!”

3- LỜI KHUYÊN CHÂN THÀNH

Uy danh Phật cùng chư Tăng
Ngày càng tỏa rộng khắp trong các vùng
Khiến cho nhiều vị quốc vương
Trong lòng cảm hóa xin cùng quy y.
Nhiều vua sau đó tức thì
Khuyên người phạm tội nặng nề khắp nơi:
“Dù cho tội nặng tày trời
Nếu quy y Phật sống đời xuất gia
Lo tu hành thật thiết tha
Theo chân Tăng chúng để mà tu thân
Thời vua xá miễn tội luôn
Dù cho tội nặng muôn phần trước đây!”
Từ bi tâm Phật lâu nay
Như là biển cả chứa đầy nước sông
Trăm nguồn đổ tới mệnh mông
Thấy người đau khổ Phật không nỡ đành
Mở lòng cứu độ chúng sinh
Tội nhân được phép trở thành thầy tu.

*

Tăng đoàn từ đó khác xưa
Nhiều phần tử xấu được đưa lẫn vào
Gây nhiều tai tiếng biết bao
Tu hành nghiêm túc có nào thiết tha
Khiến cho thầy Phú Lâu Na
Phải dùng lời thẳng thắn mà nhủ khuyên:

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

“Chúng ta chớ có được quyền
Giới điều Phật dạy đừng nên phạm vào!
Cái điều tối kỵ đứng đầu
Lòng tin Phật pháp từ lâu vững vàng
Mọi người tin tưởng đạo vàng
Nhớ đừng làm mất để dàng uổng đi!
Thế Tôn thời rất từ bi
Muốn ta sám hối diệt đi tội tình
Dù làm lỗi, nếu sửa mình
Sẽ thành trong sạch, sẽ thành người ngay!
Mong huynh đệ kể từ nay
Phát tâm tu học hàng ngày cho chuyên
Chúng ta quyết chí vững bền
Luôn theo giáo huấn mà đem thực hành!”
Phật nghe, khen ngợi nhiệt tình
Cho rằng tôn giả mãi thành công thôi:
“Biết khuyên bảo, khai hóa người
Giảng sư tài giỏi nhất nơi tăng đoàn!”

4- MUỐN PHẬT PHÁP ĐƯỢC TRUYỀN BÁ KHẮP NHÂN GIAN

Là người cẩn trọng, thâm trầm
Nhưng đi hoằng pháp thầy luôn nhiệt tình
Không lo đến cá nhân mình
Mặc cho lợi hại miễn thành công thôi.
Phú Lô Na đi khắp nơi
Bỏ đê hạt giống thầy thời rắc gieo,
Trên đường hành hóa một chiều
Thầy gặp một số Tỳ kheo tu hành
Ẩn cư trong chốn rừng xanh
Nơi đây tịch mịch, xung quanh vắng người
Nhiệt tâm họ nguội lạnh rồi
Chúng sinh hoá độ thấy thời khó thay
Họ lui vào ở rừng này.
Phú Lô Na đến chấp tay thưa rằng:

PHÚ LÂU NA

“Nếu Phật pháp dễ hoằng dương
Nếu mà hóa độ dễ dàng chúng sinh
Thời đâu cần kẻ tu hành,
Vi đời tằm tối u minh dãi dầu
Xấu xa, tội lỗi, khổ đau
Ta nên tinh tấn dài lâu giúp người
Chớ nên thối chí buông lời
Nhớ rằng trách nhiệm của người xuất gia
Là đem chánh pháp trải ra
Giúp nhân gian khỏi xót xa muộn sầu!”
Nhiệt tâm tôn giả dạt dào
Chân tình lời nói đượm bao lòng từ
Các Tỳ kheo đang ẩn cư
Nghe xong xúc động tâm tư vô cùng
Họ bèn hoan hỉ lìa rừng
Theo thầy hăng hái lên đường bốn ba.

5- THÁI ĐỘ KHI HÀNH HÓA

Bản thân thầy Phú Lâu Na
Mang theo bình bát để mà xin ăn
Vân du hành đạo nhọc nhằn
Thiên sơn vạn thủy bước chân chẳng ngừng

MƯỠI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Bao người cảm hóa vô cùng
Xin theo Phật pháp rất đông mỗi ngày.
Việc hoằng pháp thành công này
Kiến Tỳ kheo khác muốn thầy giúp cho
Để mà học điều hay ho,
Khiêm cung thầy nói nguyên do của mình:
“Sự nghiệp hóa độ đạt thành
Những gì cảm hóa chúng sinh ở đời
Là do Đức Phật mà thôi
Cùng bao giáo pháp của Ngài bấy lâu,
Trước khi hành hóa nơi đâu
Tôi thăm cầu Thế Tôn mau hộ trì!”
Mọi người lại hỏi: “Vậy thì
Thấy thầy làm việc không hề nghỉ ngơi
Uống ăn kham khổ quá trời
Làm sao đủ sức độ đời được đây?”
Phú Lô Na trả lời ngay:
“Mỗi lần hành hóa xong quay trở về
Tôi ngồi hầu Phật và nghe
Những lời dạy bảo muôn bề quý thay
Chính cam lộ pháp vị này
Là nguồn bổ dưỡng tràn đầy cho tôi,

PHÚ LÂU NA

Vàng dương trí tuệ của Ngài
Là người bảo vệ tuyệt vời mãi thời
Tâm Ngài sống động trong tôi
Tôi nào cảm thấy cuộc đời khổ đau!”
Nghe xong đại chúng cúi đầu
Chấp tay tán thán trước sau hết lời.

6- ĐÁU CŨNG LÀ NHÀ

Trên đường hành hóa khắp nơi
Phú Lâu Na mãi sống đời nổi trôi
Thầy chu du tựa mây trời
Khi theo đại lộ, lúc ngồi công viên
Vượt rừng, băng núi liên miên
Bước chân vô định khắp triền non xa,
Dừng đâu nơi đó là nhà
Coi người thân thích chính là chúng sinh,
Không cần tiền bạc riêng mình
Trừ ba chiếc áo, một bình bát thôi
Mang theo tọa cụ để ngồi
Hoàn toàn buông xả, thanh thoi cõi lòng!
Đôi khi vận động gia công
Cất xây tịnh xá, giảng đường một nơi

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Nhưng khi hoàn tất xong xuôi
Thỉnh người tài đức đến nơi trụ trì
Còn thầy lại cất bước đi
Tiếp đường hành hóa rất chi miệt mài.

7- PHƯƠNG PHÁP GIÁO HÓA

Phú Lô Na có biệt tài
Khi thầy nói Pháp không ai sánh cùng,
Bao phương pháp Đức Phật dùng
Tùy căn cơ để dạy từng cá nhân
Thầy đều ghi nhớ, thấm nhuần
Rồi đem xử dụng tuyệt luân vô cùng
Bao phương tiện thầy mang dùng
Tùy cơ nói pháp, tiếng lừng vang xa:
- “Bệnh trong cơ thể người ta
Thời y sĩ chữa thật là dễ thay,
Bệnh tâm lý thời bó tay
Phải cần phương tiện Phật hay dạy người
Đó là giáo pháp tuyệt vời
'*Giới, Định, Tuệ*' học bao đời khắc ghi
Chữa tâm bệnh '*Tham, Sân, Si*'
Tâm dơ bản quét sạch đi kỹ càng!”
Rồi thầy dạy các vị quan:
- “Gặp người phạm tội dễ dàng trị ngay
Nhưng ngăn ngừa tội mới hay
Ngăn người phạm tội khó thay vô vàn
Nếu theo giáo pháp đạo vàng
'*Năm Điều Răn Cấm*' ta mang thực hành
Rồi theo đủ '*Mười Điều Lành*'
Chẳng còn ai phạm tội tình nữa đâu!”
Thầy khuyên dân phải cùng nhau:
- “Tin vào giáo pháp đạo màu Thế Tôn
Phụng sự Tam Bảo luôn luôn
Hết lòng cung kính Sa Môn thuận thành!
Vớì người bệnh hoạn xung quanh
Tận tâm săn sóc ngọn ngành khổ đau!

PHÚ LÂU NA

Việc chi công ích dài lâu
Hết lòng ủng hộ trước sau nhiệt tình!
Vớì cha mẹ trong gia đình
Trọn niềm hiếu thuận, chân thành yêu thương!
Vớì người hàng xóm lân bang
Nêu cao điều tốt. Xấu thường bỏ đi!
Vớì loài vật nhớ khắc ghi
Không nên giết hại, chớ hề sát sinh!
Đó là ruộng phước tốt lành
Dưỡng nuôi huệ mạng của mình. Chớ quên!”
Chính dùng phương pháp kể trên
Đem ra giáo hóa khắp miền gần xa
Nhờ tài thầy Phú Lâu Na
Người đời tiếp nhận, thiết tha hành trì.

8- NÓI PHÁP CHO VUA TẢN BÀ SA LA

Phú Lâu Na một ngày kia
Thần thông vận dụng, thầy đi thẳng vào
Trong nhà ngục, nói pháp màu
Cho nhà vua nọ khổ sầu xót xa

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Đó là Tần Bà Sa La
Nhà vua nước Ma Kiệt Đà đầy thôi.
Trong hàng vua chúa đương thời
Vua quy y Phật là người đầu tiên
Giờ đây vua bị lụy phiền
Bị con độc ác bắt đem giam cầm
A Xà Thế, con bất nhân
Giam cha, bỏ đói cho dần chết đi
Để lên kế vị ngôi kia.
Phú Lâu Na giảng vua nghe đạo màu:
“Tu hành quan trọng hàng đầu
Tiêu trừ nghiệp báo phải mau đạt thành
Để mà giải thoát thân mình,
Chốn này tù ngục quả tình bủa vây
Tự do bị mất trong đây
Thật ra chính kẻ ở ngay bên ngoài
Thoát đâu trói buộc cuộc đời
Bị tù bởi sắc đẹp rồi lợi danh
Bởi tiền bạc, của hồi tanh
Tham lam, thù hận vây quanh hàng ngày,
Nói chung cõi ta bà này
Là tù vĩ đại lâu nay giam người!

PHÚ LÂU NA

Sợ chi cái chết tới nơi
Điều cần phải sợ: Chết rồi đi đâu?
Có về cảnh giới nhiệm màu?
Có về cực lạc từ lâu ước thầm?
Đại vương hãy cố nhất tâm
A Di Đà Phật niệm luôn lúc này
Nguyện về quốc độ của Ngài
An vui, giải thoát sau ngày vãng sinh!”
Nghe lời giáo hóa tận tình
Trong tù vua thấy tâm mình sáng ra
Và vua Tần Bà Sa La
Theo lời thầy Phú Lâu Na thực hành
Vâng lời Phật dạy tâm thành
Thời gian sau đó an lành vãng sinh.

9- TINH THẦN GIÁO HÓA

Phú Lâu Na thật nhiệt tình
Thầy luôn thuyết pháp độ sinh khắp vùng
Dù người cung kính hay không
Chẳng nề gian khổ, chẳng mong dễ dàng
Nơi nào hóa độ khó khăn
Thầy càng phấn chí quyết tâm tiến hành
Mong truyền Phật pháp thật nhanh
Gieo hương giải thoát an lành khắp nơi.
An cư năm nọ xong xuôi
Thầy vào bạch Phật nhờ lời xin đi
Tới hành hóa tại nước kia
Du Lô Na đó rất chi hiểm nghèo
Tính tình dân chúng phần nhiều
Dữ hung, lỗ mắng bao nhiêu đời rồi
Ham gây bạo động mãi thôi.
Ngại ngần Đức Phật thốt lời hỏi ngay:
- “Nếu khi thầy tới chốn này
Người ta mắng chửi thời thầy tính sao?”
Thầy thưa: “Chửi bới thế nào
Người ta còn tốt chứ đâu bạo tàn

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Chửi thòì, chưa đánh dã man
Chưa dùng gậy gộc hại thân thể mình!”

- “Nếu người ta lại cố tình

Vừa dùng gạch đá đứng quanh ném vào

Rồi dùng gậy đánh thì sao?”

Phú Lâu Na đứng cúi đầu khẽ thưa:

- “Họ còn có chút lòng từ

Chưa dùng dao kiếm kẻ như tốt rồi

Con còn toàn vẹn thân người

Không thương tích nặng, thấy thời còn may!”

Phật nghe xong hỏi thêm ngay:

- “Nếu mà họ lại ra tay lần này

Dùng dao, dùng kiếm đâm thầy

Gây ra thương tích đầy đầy thời sao?”

Thầy thưa: “Chẳng đến nỗi nào

Họ còn nhân tính có đâu tuyệt tình

Còn chưa sát hại sinh linh

Con dù thương tích đầy mình đởn đau

Nhưng còn sống, có chết đâu

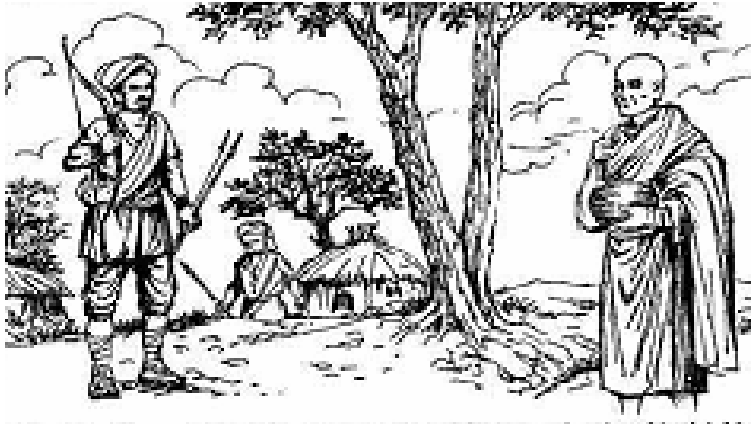
Còn cơ truyền bá đạo màu giúp dân!”

- “Nếu mà họ quá bất nhân

Ra tay giết hại tám thân của thầy

Thời thầy suy nghĩ sao đây

Có liều mạng tới chốn này nữa không?”

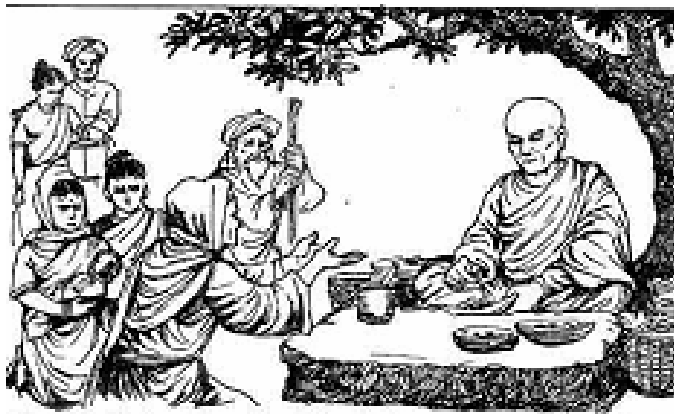

PHÚ LÂU NA

- “Thưa rằng con đã quyết lòng
Dù cho bị giết cũng không ngại ngần
Con cảm ơn họ muôn phần
Khi mà họ giết cái thân sắc này
Tức là họ đã ra tay
Giúp con giải thoát vào ngay Niết Bàn!”
Phật nghe khen ngợi vô vàn
Khen thầy nhẫn nhục khó khăn chẳng nề
Quyết tâm, quyết chí, vẹn thề
Tự thân ‘tâm cảnh’ không hề đảo chao
Luôn luôn tĩnh lặng biết bao
Tinh thần giáo hóa ai nào sánh ngang.

10- CÔNG VIỆC GIÁO HÓA Ở DU LÔ NA

Du Lô Na khắp xóm làng
Phần nhiều sẵn bán chẳng màng nghe chi
Sống như tiền sử trước kia
Hoàn toàn lạc hậu, dễ gì độ sinh
“Không văn hóa, thiếu văn minh
Họ nào nghe hiểu lời mình nói ra!”
Nhủ lòng, thầy Phú Lô Na
Quyết tâm dẫn bước thật là hăng say

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Đóng vai người lạ tới đây
Không cho họ biết rõ thầy là ai.
Đầu tiên học tiếng nước này
Để mà tiếp xúc được ngay dân làng
Chưa cần truyền bá đạo vàng
Chỉ cần giúp họ việc hàng ngày thôi
Để dần cải thiện cuộc đời
Nếp sinh hoạt cũ lỗi thời bỏ đi.

Đóng vai y sĩ giỏi nghề
Suốt ngày thầy chỉ lo về thuốc thang
Mát tay chữa bệnh giới giang
Giúp người miễn phí, không màng thân quen
Chăm lo dân khắp trong miền
Tận tâm săn sóc tạo nên cảm tình.
Dạy thêm trồng trọt cho rành
Khiến hoa màu cũng đạt thành thật nhanh,
Lại còn đảm trách học hành
Đóng vai thầy giáo ở quanh khắp vùng
Dạy dân chữ nghĩa cho thông
Dạy dân lý lẽ đúng trong cuộc đời.
Khi mà dân chúng khá rồi
Cao sâu giáo lý thầy thời dạy thêm.
Dần dà lắm kẻ thân quen
Được thầy giáo hóa trở nên tâm thành

PHÚ LÂU NA

Nhiều người ngộ đạo rất nhanh
Quy y Tam Bảo quả tình đồng thay,
Tính ra tại tiểu quốc này
Thầy từng thu nhận nơi đây lắm người
Năm trăm đệ tử giỏi tài
Đồng thời kiến tạo năm mươi ngôi chùa.
Phật từng dạy các giảng sư
Có mười đức tính kể như hàng đầu
Phải luôn thực hiện dài lâu
Phản tôn giả thuộc trước sau nằm lòng
Thầy thi hành tạo ích chung
Dù cho nghịch cảnh cũng không ngại ngần.

11- KHÔNG ĐỒNG Ý VỚI TRƯỞNG LÃO ĐẠI CA DIẾP

Tới ngày Phật nhập Niết Bàn
Thời tôn giả chẳng được gần một bên
Phương xa thầy chợt nghe tin
Đang đi hành hóa thầy liền quay lui
Về thọ tang mong kịp thời
Dẫn theo đệ tử ít người cùng đi
Nhưng về thời muện còn chi
Kim thân Đức Phật trà tì đã xong
Thầy buồn, đau xót trong lòng
Tiếc không về kịp để cùng thọ tang.
Được hay mọi người họp bàn
Tỳ kheo đồng tới năm trăm tụ về
Tại Kỳ Xà Quật núi kia
Thầy Đại Ca Diếp chủ trì nơi đây
Để cùng kết tập lại ngay
Nhưng ‘Kinh’, ‘Luật’ Phật dạy ngày tháng qua
Nên tôn giả Phú Lâu Na
Vội vàng tới đó để mà họp chung.
Điều nào kết tập đã xong
Thời tôn giả ngộ ý đồng thuận thôi

MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA ĐỨC PHẬT

Riêng phần giới luật cấm người
“*Tám Điều Ấn Uống*” cấm nơi tu hành
Thời tôn giả không đồng tình
Cho rằng điều cấm tạo thành khó khăn:
“Gây bất tiện cho Tăng đoàn
Có thời Phật cũng không ngăn cấm rồi
Cũng từng cho phép đẩy thôi
Nay mà cấm đoán trái lời Thế Tôn!”
Cuộc tranh luận xảy ra luôn
Mọi người bàn cãi vô cùng xôn xao
Chẳng tìm ra biện pháp nào
Để mà giải quyết cho sao hài hòa

PHÚ LÂU NA

Nên tôn giả Phú Lâu Na
Sau cùng nhượng bộ thông qua việc này
Nói ra ý kiến riêng thầy:
“Từ nay tôi chỉ theo ngay ý mình
Đúng lời Phật dạy tuân hành
Còn riêng phần quý sư huynh xin tùy!”
Nói xong thầy lại ra đi
Lên đường hành hóa hương về nẻo xa.

*

Về sau thầy Phú Lâu Na
Lúc nào nhập diệt khó mà biết thay,
Tại đâu cũng chẳng ai hay
Khó mà khảo chứng được ngay rõ ràng.
Người ta chỉ biết được rằng
Sau này thầy tiếp tục hoằng hóa thôi
Nhiệt tình đi khắp muôn nơi
Rắc gieo đạo lý giúp người thăng hoa.
Tỳ kheo khắp chốn gần xa
Tôn xưng thầy Phú Lâu Na tuyệt vời
Giảng sư số một giỏi tài
Trong giáo đoàn của Như Lai bấy giờ.

Tâm Minh Ngô Tằng Giao
(11-2011)

Tham khảo:

“MƯỜI VỊ ĐỆ TỬ LỚN CỦA PHẬT”
Nguyên tác Hán văn: Tinh Vân Pháp Sư
Dịch: Hạnh Cơ - Hiệu đính: Tịnh Kiên

Tranh vẽ:

“THẬP ĐẠI ĐỆ TỬ PHẬT THÍCH CA”
Lời: Thái Thuận - Tranh: Trường Quán